

נאום דוד ל. אשכול

ישיבת מרכז מפלגת פועלי ארץ-ישראל

מיום 6.7.1938

ל. שקולניק: הקונגרס החליט, כי יש לנהל מו"מ עם הממשלה על מנת להביא הצעה הכי טובה על הקמת מדינה יהודית בא"י.

ההחלטה הזאת ידועה לעולם, לאנגליה, לוועדה-החלוקה ולכל הוועדות שתהיינה אחריה. אינני משוכנע שהופעתם של ה"טוללים" - בכל גילוייהם, כאשר יעשה זאת אוסיסקין - תזיק להנהלת המו"מ המכוון להשיג הצעה הכי טובה של מדינה. ה"מחייבים" המנהלים מו"מ רוצים, כמובן, וצריכים לרצות להשיג הצעה שהקונגרס לא ידחה אותה ושהם יוכלו להסליף עליה (מ. שרתוק: הם מוכרחים להגיד כך, אחרת אין טעם להחלטה שזו צריכה להיות ההצעה הטובה ביותר. כי כל זמן שיש תקווה להצעה יותר טובה, אין טעם לבוא לקונגרס בהצעה אחרת). וגם אז יוכל הקונגרס להגיד שההצעה אינה מספקת אותו. על אלה המאמינים בפתרון הבעיה על יסוד של חלוקה, אין הופעת אוסיסקין עלולה להשפיע לרעה. ובהפוך הוא. מציאות "טוללים" איננה בגדר סוד. דברי אוסיסקין נשמעים ונקראים בין כך ובין כך. היבעתו המכסימלית לא תחלש. ודומני שאין להקיש מליאוניל כהן האנגלי. הוא מתנגד בכלל למדינה יהודית, אפילו משני עברי הירדן. אבל כאשר אוסיסקין ואחרים יתנגדו - הם יגידו שהם מתנגדים מפני שזו ארץ-ישראל קטנה. זה לא יזיק לאנשים המנהלים את המו"מ והרוצים להוציא מכסימום מהוך המינימום. מתוך גישתי זו נובעת דעתי להופעת אוסיסקין. אני מסכים שיש כמה קוים אישיים בהופעתו של אוסיסקין שיכולים להזיק. אבל גם לזה כבר התרגלו, והופעתו היא במידה ידועה הופעת "אוביקוס". כוונתי - להר הכית ולגבולות החיסוריים... את זה כמובן צריך למנוע. אני חושב, שצריך להיות כירורג מוקדם אחר ואפשר יהיה בכל זאת להכניס את אוסיסקין למסגרת ידועה של הופעה.